

Vlaams
Parlement

vergadering **C256 – LAN15**
zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

van 27 juni 2013

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de toekomstige rol van aquacultuur binnen de Vlaamse visserijsector

- 1894 (2012-2013)

3

■

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

Vraag om uitleg van mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de toekomstige rol van aquacultuur binnen de Vlaamse visserijsector - 1894 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw Godderis heeft het woord.

Mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck: Voorzitter, minister-president, met de hervorming van het Europees gemeenschappelijk visserijbeleid worden nieuwe maatregelen genomen die een stevige impact zullen hebben op de bestaande werkmethodes in onze visserijsector, in de overgang naar een meer duurzame visserij. In dit kader kunnen we de invoering van de aanlandingsverplichting vermelden.

De hervorming brengt echter ook kansen met zich mee voor de mogelijkheden tot het ontwikkelen van een sterke, innovatieve aquacultuur. Aquacultuur kan de brug vormen tussen overbevissing, die almaar afnemende visbestanden als gevolg heeft, en de toenemende visconsumptie. Zoals aangestipt in de beleidsbrief voor 2012-2013, bestaat binnen de Europese Commissie echter de vrees dat Europa op het vlak van productie – momenteel gaat het over 2 procent van de wereldproductie – de boot dreigt te missen in een almaar groeiende wereldmarkt. Om dat te verhelpen krijgt de aquacultuur, naast strategische richtsnoeren, meer aandacht in het op te richten Europees Fonds voor Maritieme zaken en Visserij (EFZMV), en wordt aan de lidstaten de verplichting opgelegd om tegen 2014 een nationaal strategisch meerjarenplan voor aquacultuur in te dienen.

Gezien de aanwezige kennis en het wetenschappelijk aquacultuurgericht onderzoek op hoog niveau in Vlaanderen ligt hier een unieke uitdaging om ons als regio in deze materie te profileren en de aanwezige kansen te benutten, qua productie, qua groei en qua tewerkstelling. In die zin werd vorig jaar het Vlaams Aquacultuur Platform opgericht, dat zich specifiek richt op aquacultuur op het vasteland. Naast het wetenschappelijk onderzoek en het uitwerken van een toekomstvisie door een strategische stuurgroep, bestaande uit vertegenwoordigers uit het werkveld, het onderzoek en de overheid, dient dit platform ook als aanspreekpunt waar geïnteresseerden zich kunnen informeren over bestaande werkinstrumenten en in contact kunnen treden met het aquacultuurnetwerk.

Ondanks de gezette stappen is er echter nog heel wat werk aan de winkel om van aquacultuur in Vlaanderen een succesverhaal te maken. Zo blijven er nog heel wat juridische onzekerheden en struikelblokken qua ruimtelijke ordening en milieuwetgeving om ondernemers voldoende te stimuleren om te investeren in de uitbouw van aquacultuur in Vlaanderen.

Minister-president, in dit beknopte kader wil ik u dan ook enkele vragen stellen over de stand van zaken binnen deze relatief nieuwe, maar mondiaal snel groeiende sector in het visserijlandschap. Kunt u een voorlopige stand van zaken geven over het werk van de strategische werkgroep en haar visie binnen het Vlaams Aquacultuur Platform? Op welke manier is die werkgroep betrokken bij de opmaak van het verplichte nationale meerjarenplan voor aquacultuur? Op welke manier werd het platform als aanspreekpunt uitgewerkt? Is dit aanspreekpunt reeds operationeel? Wat zijn de voorlopige resultaten daarvan? Erkent u de bestaande knelpunten qua ruimtelijke noden en milieuwetgeving voor de inpassing van aquacultuurinrichtingen? Welke initiatieven kunt u hiervoor ontwikkelen binnen de Vlaamse Regering om ter zake beleidsmatig een nieuwe visie te ontwikkelen? Staat u achter het idee van de ontwikkeling van een soort sectorgids of gedragscode voor viskwekers, naar Nederlands voorbeeld? Zo iets zou de sector beter kunnen ondersteunen.

De heer Jos De Meyer: Minister-president, is dit punt nog ter sprake gekomen in de jongste ministerraad de voorbije dagen en uren?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, geachte leden, het Vlaams Aquacultuur Platform bestaat uit drie delen: de Strategische Stuurgroep Aquacultuur (SSAQ), het netwerk Aquacultuur Vlaanderen en het aanspreekpunt. We zijn erin geslaagd om alle betrokken actoren samen te brengen in de Strategische Stuurgroep Aquacultuur, die in september 2012 is geïnstalleerd. De aquacultuursector zelf, zowel fundamenteel als toegepast onderzoek, de diverse overheden, toeleverings- en afzetbedrijven, de Vlaamse Visveiling en de rederscentrale nemen actief deel aan de stuurgroep. Iemand die ter zake in zowel binnen- als buitenland als autoriteit wordt erkend, namelijk professor Sorgeloos, is de voorzitter van die stuurgroep. Onze administratie verzorgt het secretariaat en ondersteunt ook de werking.

De stuurgroep kreeg de volgende taken. Hij moet advies uitbrengen over de richting waarin het Vlaamse aquacultuurbeleid vorm en invulling krijgt. Hij moet ontwikkelingen opvolgen die een impact hebben op aquacultuur, door het identificeren van kansrijke thema's en speerpunten voor onderzoek. Hij moet advies geven over lopend onderzoek. Hij moet de Vlaamse aquacultuur ook bekijken vanuit het oogpunt van nationale of internationale samenwerking, en meewerken aan de bevordering daarvan. Hij moet aandachtspunten voor het beleid signaleren, om zowel innovatie als projecten te bevorderen, belemmeringen te helpen wegwerken en slaagkansen te verhogen. Hij moet een bijdrage leveren aan het ontwerpen van beleidsplannen, zoals het Vlaamse onderdeel van het nationaal strategisch plan voor aquacultuur, in het kader van het EFMZV. Hij moet ten slotte ook reflecteren over de meest adequate vorm van financiële steunverlening voor onderzoek, voor praktijk-uitwisseling en voor productieve investeringen. De stuurgroep levert daarbij een bijdrage aan het opstellen van de randvoorwaarden waaraan projecten die overheidssteun krijgen, moeten voldoen. Dat is dus een heel belangrijke taak die de stuurgroep heeft gekregen.

Gezien de omvang van de opdracht werden binnen de stuurgroep vier werkgroepen opgericht: de werkgroep Visie, de werkgroep Onderzoek en Onderwijs, de werkgroep Wetgeving en de werkgroep Aanspreekpunt. De werkgroep Visie heeft op 22 mei zijn ontwerpvisietekst aan alle geïnteresseerde belanghebbenden voorgesteld. Dat ontwerp zal na de verwerking van de opmerkingen van de belanghebbenden als basis worden gebruikt voor het Vlaamse onderdeel van het nationaal strategisch plan voor aquacultuur. Het is dus de strategische stuurgroep zelf die me een insteek zal bezorgen voor het operationeel programma dat moet worden opgemaakt in kader van het EFMZV.

De werkgroep Aanspreekpunt kwam in maart 2013 samen om een advies te formuleren over het functioneren en het organiseren van het aanspreekpunt. Dat advies zal in juli 2013 aan de stuurgroep worden voorgelegd, die vervolgens een definitief advies zal geven. Momenteel is er een adviesloket actief binnen het Interreg-project AquaVlan, dat wordt gerund door Inagro. Daarnaast is de website die door de diensten van professor Sorgeloos was opgebouwd, geïntegreerd in de werking van het platform, en via die website is er heel wat praktische informatie over aquacultuur beschikbaar. Ook het netwerk, waarbij actoren uit de aquacultuursector geregeld bijeenkomen met betrekking tot specifieke thema's, blijkt een goed instrument om mensen te informeren.

Dat is dus de stand van zaken. Ik denk dat er op korte termijn toch al heel wat werk is geleverd.

Ik kom tot de tweede vraag. Het feit dat er een specifieke werkgroep Wetgeving is opgestart, toont aan dat er inderdaad problemen zijn met betrekking tot de regelgeving die van toepassing is op de aquacultuursector. De reden is het feit dat dit een vrij nieuwe sector is, waarin niet is voorzien in de regelgeving. Dan denk ik bijvoorbeeld alleen maar aan de ruimtelijke ordening. De werkgroep Wetgeving brengt momenteel de diverse knelpunten in kaart, en doet voorstellen om die knelpunten op te lossen. Die zullen nadien bij de bevoegde overheden worden aangekaart. Het opstellen van een sectorgids of gedragscode staat momenteel niet op de agenda. De reeds uitgebreide regelgeving op het gebied van milieu,

ruimtelijke ordening, diergezondheid, dierenwelzijn, volksgezondheid enzovoort vormt reeds een ruim richtinggevend kader. Het lijkt me raadzaam om eerst dit regelgevend kader aan te passen aan de specifieke noden van de aquacultuursector, en dan te bekijken hoe we daar verder mee kunnen en moeten omgaan.

De voorzitter: Mevrouw Godderis heeft het woord.

Mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord en het gegeven overzicht. Gezien de enorme mogelijkheden van aquacultuur, de aanwezige kennis en het wetenschappelijk onderzoek mogen we toch voorzichtig positief zijn: een meer intensieve benadering van de aquacultuur en de reeds gedane inspanningen moeten ons in staat stellen een nieuwe dynamiek te geven aan de visserij, die de jongste jaren toch een enorme klap heeft gekregen.

Ik zou eveneens nog willen polsen naar de ruimte die werd vrijgemaakt voor de ontwikkeling van duurzame aquacultuuractiviteiten in het maritiem ruimtelijk plan van de Federale Regering. Op welke manier werd u daarbij betrokken? Welke ondersteuning zal de regering hiervoor bieden?

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Ik sluit me aan bij mijn sympathieke collega. In het verleden zijn die vragen hier ook al een aantal keer aan bod gekomen. Er zijn inderdaad al fantastische inspanningen geleverd, maar in vergelijking met het buitenland kunnen we nog wat vooruit. Er zijn zoveel mogelijkheden qua ruimte buiten de zee waar men aan aquacultuur kan doen. Dat zou de visserijsector een stimulans kunnen geven. Ik denk dat er mogelijkheden zijn in de achterhavens van onze Vlaamse kust om dingen te doen met het wetenschappelijk onderzoek. Dat kan daar misschien worden geïntegreerd. Los daarvan is er het zeeplan dat minister Vande Lanotte naar voren heeft gebracht. In welke mate zijn er afspraken gemaakt met uw kabinet over ruimten en mogelijkheden? Daarover zijn er immers al verklaringen geweest. In welke mate is er daarover overleg?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer De Meyer, aquacultuur is een punt dat ook regelmatig wordt aangehaald op de Europese Visserijraad, zeker als het gaat over landen die geen zeeën hebben en qua aquacultuur een graantje willen meepikken. Er is het initiatief genomen om alle actoren bijeen te brengen, op dat platform. Daar denken ze actief na en werken ze mee. Dat is een belangrijke stap. De resultaten daarvan moeten de volgende weken en maanden bekend worden. Vlaanderen is 13.500 vierkante kilometer groot en beschikt over een zee, namelijk de Noordzee. We moeten die mogelijkheden dus zeker verder ontwikkelen. Anderzijds zijn zeker voor aquacultuur op land de mogelijkheden beperkt. Ook op zee is de beschikbare ruimte niet oneindig.

Dat brengt me tot de andere vraag. Minister Vande Lanotte, die nog altijd bevoegd is voor de Noordzee, heeft een initiatief genomen met betrekking tot de ruimtelijke planning en de structuur van het mariene milieu. Binnen zijn bevoegdheid kan hij initiatieven nemen op dat vlak, en dat heeft hij ook gedaan. We hebben hem er op een bepaald moment echter wel op gewezen dat, als hij bijvoorbeeld de zone van 3 mijl uitbreidt naar 4,5 mijl en daar bepaalde beperkingen oplegt aan de vissers en de reders, dit natuurlijk geen bevoegdheid is die hem is toevertrouwd. Dat is Vlaamse bevoegdheid.

Minister Vande Lanotte heeft zich correct getoond en de dossiers op federaal niveau uitgesteld, om daarover met ons te overleggen. We hebben toen gezegd dat we daar ook de betrokken reders en de vertegenwoordigers van de vissers bij wilden betrekken. Veertien dagen geleden is er op mijn kabinet dan vergaderd om van die betrokkenen te horen of de beperkingen die zouden worden opgelegd in dat ruimtelijk marien milieu, voor hen aanvaardbaar zouden zijn. Voor mij is dat een niet onbelangrijk punt, want elk jaar opnieuw

vechten we met betrekking tot de quota en dergelijke, en de vissers hebben het al moeilijk genoeg zonder dat er bijkomende beperkingen zouden worden opgelegd. Vooral de garnaalvissers komen dan in het vizier, als het gaat over de zone van 3 mijl. Ook minister Vande Lanotte was aanwezig bij dat overleg. Er zijn een aantal aanpassingen aangebracht. Het gaat dan over bepaalde vistechnieken die in bepaald zones niet kunnen worden gebruikt enzovoort. Ik heb daar ook uitdrukkelijk gevraagd wat de visie was van de reders en de betrokken vissers. Hun reactie was dat ze dat haalbaar achtten, als er een aantal wijzigingen zouden komen. De afspraak is dan gemaakt dat minister Vande Lanotte een aantal wijzigingen zou aanbrengen. Nadat dit dan is behandeld door de federale ministerraad, kan vervolgens ook worden begonnen met het openbaar onderzoek.

Er is dus overleg geweest, en we hebben er de nodige zorg aan besteed dat ook de sector zou worden betrokken. De betrokken actoren hebben echter gezegd dit een aanvaardbaar en leefbaar compromis te vinden, op voorwaarde dat die wijzigingen er komen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■